

1 ta' April, 1955

Imhallfin :

Is-S.T.O. Sir. J. A. Camilleri, Kt., LL.D., *President*;
Onor. Dr. A. J. Montanaro Cauci, C.B.E., LL.D.;
Chev. Onor. Dr. W. Harding, B.Litt., LL.D.

Rokku Gristi versus Michael Vella et.

**Lokazzjoni — Board tal-Kera — Destinazzjoni tal-Fond
— Kwistjoni ta' Dritt — Appell.**

Deċiżjoni tal-Board tal-Kera fis-sens li fil-fond, li kien użat għall-abitazzjoni, kien hemm ukoll hanut, u dan minn certu żmien ma għez iżjed użat u attivitat bħalu tali, u sejjer jibqa' hekk indefinitament, u li għalhekk kien hemm kambjament fid-destinazzjoni tal-fond, hija konstatazzjoni ta' fatt.

Jekk l-uża ta' fond għaduz li kien gabel, jew tbiddelex f'ri parti minnu, meta l-kwistjoni tkun bażuta fuq sempliċi konstatazzjoni ta' fatt u apprezzament ta' provi, mhix kwistjoni ta' pont ta' dritt, iżda konstatazzjoni ta' fatt, u zejn iżjed; u għalhekk lok ta' appell fuq pont ta' dritt minn sentenza simili ma hemmx.

Il-Qorti—Rat it-talba tar-rikorrent quddiem il-Board li Jirregola l-Kera, li biha huwa pprenetta li huwa jkri l-fond numru 13 Queen's Street, Zurrieq, lill-fuq imsemmija miż-żewġin Vella, u li dawn hargu mill-fond, marru joqgħodu f'post ieħor, u ssublokaw l-istess fond lil Maria u Emmanuele miż-żewġin Zammit, kontra d-divjeż espress tar-rikorrent; li inoltre l-intimati biddlu n-natura tal-fond billi aminn hanut għanaluħ post tal-abitazzjoni; talab li jiġi awtorizzat jirri-prendi l-fond fuq indikat, u l-intimati jiġu ordnati li jiżgumbraw fi żmien qas'r u perentorju;

Rat ir-risposta tal-intimati;

Rat is-sentenza tal-Board li Jirregola l-Kera tad-19 ta' Janwar, 1955, li biha għet miqgħu t-talba tar-rikorrent u gie mogħti lill-intimati, xahar żmien biex jiżgumbraw, bl-ispejjeż bin-nofs bejn il-partijiet; billi l-Board ikkunsidra;

Illi l-fond in kwistjoni kien jinsab mikri lill-intimata Lorenza Vella.....;

Omissis;

Illi, għal dak li jirrigwarda l-ewwel kawżali, ċjoè dik ta' sullokazzjoni, il-Board jikqa' bhala iżjed verosimili l-versjoni mogħtija mill-intimata Lorenza Vella, u ċjoè li mart ir-rikorrent kienet qaltilha biex tħalli kollox kif kien, u sakemm bintha tħallas il-kera ma kienux sejrin ikeċċula;

Illi, però, gie stabbilit li l-intimati biddlu d-destinazzjoni tal-fond. Difatti, skond l-intimata Lorenza Vella, il-fond in kwistjoni jikkonsisti f'entrata, kamra, bitħa u għorfa, u fl-entrata kien hemm ħanut li kien registrat f'isem bintha Maria Zammit. Ziedet tgħid li, meta kriet il-post oriġinarjament, dana krietu tant għall-abitazzjoni kemm bhala ħanut. Inoltre, l-intimata Maria Zammit qalet li l-post ilu ħanut xi erbgha u tletin sena. Xi tmien xhur qabel xehdet kellha tarbija u għallhekk ma kienetx fi stat li tilhaq mal-ħanut, u qabel jikbru ż-żewġt itfal li għandha ma kienetx bi ħsiebha tiftah il-ħanut, għaliex ma tkunx tista' tlahħaq miegħu;

Illi mill-premess ma jista' jkun hemm ebda dubju dwar it-tibdil tad-destinazzjoni tal-fond, li ilu iżjed minn tmien xhur magħluq, u li, kif ammettiet l-istess intimata Maria Zammit, sejjer jibqa' magħluq indefinitament;

Rat ir-rikors tal-intimati, li appellaw mis-sentenza fuq imsenmija tal-Board li Jirregola l-Kera tad-19 ta' Jannar, 1955, u talbu li t-talba tar-rikorrent tiġi miċħuda; bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi;

Omissis;

Ikkunsidrat, fuq l-eċċezzjoni tal-inappellabilità;

Illi s-sentenzi tal-Board huma appellabili biss meta l-Board ikun iddeċieda fis-sentenza pont ta' dritt u l-appell isir fuqu. Fis-sentenzi appellata l-Board irritjena li fil-fond, li kien użat ukoll għall-abitazzjoni, kien hemm il-ħanut, u dan minn xi xhur l-hawn ma ġiex iżjed użat u attivat bhala tali, u sejjer jibqa' hekk indefinitament, u għaldaqstant kien hemm tibdit ta' destinazzjoni. Dina kienet ċertament konstatazzjoni ta' fatt. L-appellanti, fil-waqt li fir-rikors jammettu li mill-fond kien isir użu dupliċi ta' abitazzjoni u ta' ħanut, u li tkompla l-użu tal-abitazzjoni u waqaf dak tal-ħanut, isostna

li b'dankollu ma kienx hemm kambjament tan-natura tal-fond. Izda l-użu ta' fond għadux li kien qabel jew dbiddelx f'xi parti minnu, meta l-kwistjoni tkun bażata fuq sempliċi konstatazzjoni ta' fatti u apprezzament ta' provi, bhal fil-każ preżenti, mhix kwistjoni ta' pont ta' dritt, iżda konstatazzjoni ta' fatti, u xejn iżjed. Għalhekk ma jistgħax jingħad li l-appell sar fuq pont ta' dritt deċiż mis-sentenza appellata, u lok ta' appell ma hemmx ;

Għal dawn ir-raġunijiet il-Qorti tiddikjara null u irritu l-appell interpost mill-appellanti ; bl-ispejjeż kontra tagħhom.
